Semnăturile de susținere a candidaților: nevoia unei reforme urgente

Policy brief EFOR #202, 19 martie
Disponibil pe www.expertforum.ro

Autor: Septimius Pârvu, Coordonator program electoral, EFOR

EFOR a analizat procedurile de verificare a semnăturilor de susținere pentru candidații la alegerile din 2025. Numărul de semnături rămâne ridicat și este pe departe cel mai mare din UE, limitând competiția electorală, dar și integritatea procesului. Numărul mare de semnături generează posibile încălcări ale legii în efortul de colectare a semnăturilor. Lipsa de predictibilitate și transparență limitează și mai mult încrederea în alegeri; menționăm lipsa posibilității de a observa procesul de către organizații acreditate sau imposibilitatea alegătorilor de a verifica dacă numele lor figurează pe o listă. Numărul mare de candidați care nu au o infrastructură care i-ar putea susține în colectarea de semnături, precum și comportamentul unor partide, în special AUR și POT, care au strâns semnături pe ultima sută de metri, în câteva zile, ridică semne de întrebare cu privire la integritatea procesului. Verificarea formală efectuată de BEC, termenele scurte, lipsa instrumentelor de investigație în cazul în care există suspiciuni, precum și termenele foarte lungi pentru soluționarea dosarelor penale reduc semnificativ eficiența acestui sistem, care necesită o reformă semnificativă pentru a crește încrederea în alegeri. Având în vedere că în spațiul public există numeroase suspiciuni exprimate în ultimii ani cu privire la procesul de colectare de semnături, reforma sistemului de depunere a candidaturilor trebuie luată în discuție cât mai serios de partidele politice.

Cum se strâng semnăturile?

Partidele politice și candidații trebuie să depună 200,000 de semnături de susținere, obținute de la cetățeni cu drept de vot. Nu există condiții diferite pentru candidații independenți (cum există la europarlamentare, de exemplu), ceea ce poate limita participarea acestora la procesul electoral. Un alegător poate semna pentru a susține mai multe partide sau candidați independenți. Conform Constituției și Legii 370/2004 pot alege cetățenii români, care au vârsta de 18 ani și nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție sau persoanele condamnate, cărora li s-au interzis drepturile electorale prin hotărâre judecătorească.

Competitorii pot organiza puncte de strângere de semnături în spațiul public, cum ar fi corturi, pentru care au nevoie de aprobare de la primărie. Listele de susținători se depun într-un singur exemplar original și sunt însoțite de declarații pe propria răspundere ale persoanelor care au întocmit listele de susținători, semnate ograf. Procesul de colectare a semnăturilor este supus normelor privind protecția datelor personale. Partidele sau persoanele care vor să candideze independent pot introduce mențiuni privind colectarea și prelucrarea datelor cu caracter personal ale semnatarilor listei susținătorilor pe lista de semnături.

Ce și cum se verifică?

Semnăturile sunt verificate către personalul Biroului Electoral Central. Conform art 29 din Legea 370/2004, ”Biroul Electoral Central verifică îndeplinirea condiţiilor de fond şi de formă prevăzute de prezenta lege pentru candidaturi, înregistrează candidaturile care

îndeplinesc aceste condiţii şi respinge înregistrarea candidaturilor care nu îndeplinesc condiţiile legale." Termenul pentru aprobarea sau respingerea unei candidaturi este de 48 de ore, ceea ce înseamnă că timpul de verificare este destul de scurt, mai ales în condițiile în care mulți dintre candidați depun dosarele în ultimele zile. ODIHR observa în raportul pentru alegerile prezidențiale din 2019 că "perioada de 48 de ore prevăzută pentru ca BEC să înregistreze un candidat nu oferă suficient timp pentru a examina în mod corespunzător documentele prezentate, inclusiv semnăturile de susținere" și recomanda că "ar putea fi considerată și oportunitatea extinderii perioadei de verificare a documentelor de nominalizare."[1]

Legea nu detaliază cum se desfășoară verificarea. Această lipsă a fost criticată de ODIHR în raportul de observare a alegerilor prezidențiale din 2019, care a recomandat că "Trebuie considerată elaborarea procedurilor specifice de verificare a semnăturilor de susținere care ar trebui să fie făcute publice în timp suficient înainte de procesul de colectare a semnăturilor."[2] Detalierea procedurii de verificare – care este destul de generică – se realizează doar prin decizii BEC, care se aplică doar la scrutinul respectiv. Așadar, următorul BEC poate decide că va adăuga sau elimina anumite aspecte, în limitele legii.

La cele mai recente runde de alegeri, BEC a detaliat prin decizii care sunt aspectele care sunt verificate. Pentru alegerile din 2025, BEC a stabilit detalii în Decizia nr. 2D/26.02.2025[3]. Trebuie menționat că pentru aceste alegeri BEC a precizat că "nu se admit liste de susținători întocmite anterior datei publicării HG 4/2025 în Monitorul Oficial, respectiv data de 16 ianuarie 2025". Cu toate acestea, Decizia a fost aprobată pe 26 februarie 2025, mult după posibilitatea de începe strângerea de semnături.

Decizia BEC stabilește că se verifică următoarele aspecte:

- Dacă s-a utilizat modelul listei de susținători prevăzut de lege;
    - neintroducerea notei de subsol nu atrage invalidarea listei; lipsa acestei precizări a generat controverse la alegerile de anul trecut, iar BEC a trebuit să emită clarificări.
- Înscrierea datei alegerilor curente
    - nu se admit liste colectate pentru alt scrutin sau purtând altă dată decât cea a alegerilor de referință, chiar dacă acestea sunt șterse/barate și se înscriu datele noului scrutin;
    - nu se admit liste de susținători întocmite anterior datei publicării HG 4/2025 în Monitorul Oficial, respectiv data de 16 ianuarie 2025;
- Dacă numele candidatului este cel din actul de identitate:
    - nu se admit prescurtări sau abrevieri, liste colectate pentru alt candidat, chiar dacă informațiile privind acesta sunt șterse/barate și se înscriu datele candidatului care înțelege să le utilizeze;
- Dacă au fost înscrise datele susținătorilor astfel încât să fie prevăzute suficiente elemente de identificare corectă a susținătorului:

[1] https://www.osce.org/files/f/documents/e/1/452812.pdf
[2] https://www.osce.org/files/f/documents/e/1/452812.pdf
[3] https://prezidentiale2025.bec.ro/wp-content/uploads/2025/02/decizie_2D.pdf

  - se acceptă înscrierea doar a localității sau a județului/sectorului municipiului București sau a statului, după caz, la rubrica dedicată adresei susținătorului
  - se poate indica fie adresa de domiciliu, fie adresa de reședință a susținătorului,
  - utilizarea sau neutilizarea abrevierilor și/sau a prescurtărilor în indicarea adresei susținătorului nu este de natură a afecta validitatea semnăturii de susținere
  - înscrierea prenumelui în rubrica dedicată numelui, sau invers, nu atrage invalidarea semnăturii de susținere
  - nu se admit/validează semnături de susținere aferente rândurilor din listă în care nu au fost completate toate rubricile
  - La rubrica act de identitate se pot înscrie oricare dintre documentele prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 370/2004
- Dacă lista s-a semnat olograf către susținător, în rubrica dedicată;
  - nu se admit semnături în format electronic la alegerile prezidențiale, cum se pot folosi la parlamentare
- Completarea olografă sau computerizată și semnarea olografă a declarației persoanei care a întocmit lista
  - declarația incompletă sau care nu este semnată olograf atrage invalidarea listei de susținători;
  - introducerea unor rubrici sau elemente de identificare suplimentare în cuprinsul declarației nu atrage invalidarea listei de susținători;
  - neindicarea întregii adrese de domiciliu nu califică declarația ca fiind incompletă;
- Dacă s-a depus exemplarul original al listei; nu se acceptă copii
- După constatarea îndeplinirii condiției legale referitoare la susținerea candidaturii de cel puțin 200.000 de alegători, verificările listelor de susținători încetează, indiferent de numărul de dosare depuse.

Deciziile BEC pentru înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor și a semnelor electorale nu consemnează și numărul de semnături de susținere depuse.

Conform Deciziei 2D, BEC ”deține o competență legală limitată la verificarea îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 1/2025.”

BEC are o competență limitată în a verifica semnăturile de susținere. Conform legii, nu poate folosi datele din Registrul Electoral, de exemplu, pentru astfel de control. Verifică datele din perspectiva formală și nu poate respinge candidaturi pe baza unor suspiciuni legate de semnături false. Această concluzie a fost întărită de Hotărârea CCR 4/2019 în cazul respingerii candidaturii lui Viorel Cataramă în 2019[4]. BEC emis Decizia nr. 10/D din 20 septembrie 2019, prin care ”un număr de 94.170 de semnături, din totalul de 230.341 prezentate de candidatul Viorel Cataramă, au fost înlăturate de Biroul Electoral Central pentru că ar prezenta ”elemente de similitudine evidente”. CCR a reținut ”potrivit motivării

[4] https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/07/Hotarare_4_2019.pdf

deciziei Biroului Electoral Central contestate, înlăturarea susținătorilor candidaturii domnului Viorel Cataramă și, în consecință, neînregistrarea candidaturii acestuia s-au făcut doar pe baza unei simple aprecieri a aspectului unor semnături, care poate fi de natură a crea o suspiciune, dar nu poate proba, în absența altor verificări și elemente obiective, lipsa veridicității semnăturilor."

În 2019, BEC a transmis a făcut plângeri penale în cazul a opt candidați cu privire la posibile ilegalități legate de semnăturile de susținere. Nu este clar în acest moment dacă vreunul din aceste dosare a fost finalizat. Plângeri penale au fost făcute și pentru alegerile europarlamentare din 2024, precum și pentru cele din toamnă. Două plângeri au fost făcute și pentru alegerile din mai, în cazul candidaților Sebastian Popescu[5] și John-Ion Banu-Muscel[6]. Deși înțelegem nevoia existenței unor probe solide pentru respingerea unor candidaturi, acceptarea acestora în condițiile în care există indicii evidente că nu sunt colectate ilegal poate reduce integritatea procesului. În teorie, un candidat care a intrat în cursa electorală cu semnături colectate ilegal (date fictive, copiate de la alte alegeri, semnături care nu sunt ale alegătorilor etc) își poate prelua mandatul, îl poate finaliza, poate fi reales fără ca un dosar penal de acest tip – care este unul foarte laborios - să fi fost finalizat.

Legat de alegerile din 2025, observăm mai multe candidaturi anunțate târziu – în special cele ale AUR și POT, care au avut doar câteva zile pentru a strânge semnăturile necesare. Acest context ridică semne de întrebare cu privire la capacitatea de a colecta în timp util aceste semnături respectând procedurile legale. Aceleași întrebări, legate de capacitatea de a colecta semnături le ridicăm și cu privire la unii candidați independenți care nu au niciun fel de infrastructură vizibilă care să îi susțină.

Transparența procesului

Procesul de verificare a dosarelor de candidatură și a listelor de susținători nu este unul public. Conform art. 7. din Decizia 2D, la aceste operațiuni pot asista membrii Biroului Electoral Central, personalul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central, candidații și cel mult 5 persoane care îi asistă pe candidați în procesul de depunere a listelor de susținători. Mai mult, candidatul și persoanele care îl asistă pot observa doar operațiunile de verificare a dosarelor de candidatură și a listelor de susținători depuse de către acesta, nu și cele care privesc alți candidați. Această reglementare a fost introdusă pentru prima dată prin decizie în 2025 și nu s-a regăsit în deciziile din 2024, de exemplu.

Expert Forum a solicitat – ca parte a coaliției Vot Corect – acces la această procedură de mai multe ori, inclusiv pentru alegerile din 2024, precum și cele de anul acesta. Toate cererile au fost respinse, din mai multe motive. BEC a invocat prevederile privind datele personale sau reglementările limitative privind observarea alegerilor (observatorii sunt acreditați doar pentru ziua alegerilor)[7]. Considerăm că observarea se poate face și fără încălcarea legislației privind datele personale – cum de altfel se face și observarea în ziua

[5] https://prezidentiale2025.bec.ro/wp-content/uploads/2025/03/CP_34.pdf
[66] https://prezidentiale2025.bec.ro/wp-content/uploads/2025/03/CP_24.pdf
[7] A se vedea răspunsul BEC din martie 2025 - https://expertforum.ro/solicitare-bec-verificare-semnaturi/

alegerilor, în secțiile de votare, când observatorii nu pot accesa date personale. Mai mult, legislația privind observarea este foarte limitativă și a fost criticată atât de Coaliția Vot Corect, cât și de rapoartele ODIHR. În raportul pentru alegerile prezidențiale din 2019, ODIHR recomanda "În scopul de a spori transparența, în legislația electorală ar trebui să fie definite drepturile și obligațiile observatorilor, asigurându-se accesul deplin al observatorilor interni și internaționali pentru a observa toate etapele procesului electoral."[8]

Având în vedere că datele sunt strânse pe hârtie, nu există nicio posibilitate ca alegătorii să verifice dacă datele lor au fost înregistrate ilegal de vreun partid politic sau candidat independent. Nici partidele nu sunt generoase cu explicarea politicilor privind utilizarea datelor personale în timpul proceselor electorale, mai ales când vine vorba de strângerea de semnături. În mod pozitiv, BEC a explicat prin Decizia 2D că partidele pot introduce anumite explicații privind datele personale pe formularele utilizate pentru strângerea de semnături. Credem că este important ca partidele politice să explice cum sunt păstrate aceste date, se fac copii după liste, colectează date suplimentare față de cele cerute de lege și de ce, cine are acces la date etc.

Ce se poate îmbunătăți?

În primul rând, legea ar trebui să reducă numărul de semnături. Este drept că acesta nu este cu mult peste procentul recomandat de Comisia de la Veneția, adică 1%[9], iar reducerea semnificativă ar putea genera un număr prea mare de candidați. Acest număr este convenabil pentru partidele mari, care își pot asigura mai ușor hegemonia politică, având la îndemână resurse pentru depunerea candidaturilor. Procedura de înregistrare trebuie să asigure în același timp integritatea și transparența procesului, să se asigure că drepturile electorale nu sunt afectate sau limitate și în cele din urmă nu conduce la o fragmentare foarte mare a vieții politice. Însă menținerea unui număr mare de semnături, cu mijloace limitate de a verifica autenticitatea și legalitatea acestora poate afecta integritatea și credibilitatea procesului. Considerăm că în spațiul public există suficiente suspiciuni exprimate în ultimii ani cu privire la aceste procese, încât reforma sistemului de depunere ca candidaturilor trebuie luată în discuție de partidele politice.

Câteva soluții:

- Reducerea numărului de semnături necesare pentru înregistrare. O posibilă variantă ar fi reducerea la 0.5% din numărul alegătorilor înscriși în Registrul Electoral.
- Introducerea posibilității de a furniza semnături în format electronic și reglementarea acestei proceduri.
- Introducerea unei proceduri care să permită verificarea, cel puțin aleatorie, de către BEC a identității unor alegători care susțin partidele sau candidații independenți, prin comparare cu alte baze de date prin care se poate certifica identitatea alegătorilor.

[8] https://www.osce.org/files/f/documents/e/1/452812.pdf

[9] Punctul 17 din Comentariul general nr. 25 al Comitetului ONU pentru Drepturile Omului: „[…] În cazul în care un candidat este obligat să aibă un număr minim de susținători pentru desemnare, această rigoare ar trebui să fie rezonabilă și să nu acționeze ca o barieră în calea candidaturii." De asemenea, Paragraful I.1.3.ii din Codul de bune practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția prevede că „ ii. Legea nu trebuie să impună colectarea semnăturilor a mai mult de un 1% din alegătorii circumscripţiei respective;"

Acest proces trebuie să asigure confidențialitatea datelor. De exemplu, ar trebui să poată verifica dacă CNPul este valid și corespunde celorlalte date.

- BEC ar trebui să aibă la îndemână mijloace suplimentare pentru a putea verifica în timp util identitatea unor alegători sau legalitatea unor semnături acolo unde există suspiciuni foarte solide cu privire la veridicitatea datelor.
- Reglementarea prin lege sau printr-un act cu aplicabilitate pentru toate rundele de alegeri a procedurii de verificare, pentru a asigura mecanisme de control comparabile pentru toate alegerile prezidențiale. [10] Aceste proceduri trebuie să fie mult mai detaliate decât cele curente.
- Prelungirea perioadei de verificare a semnăturilor, pentru a asigura că acest proces se desfășoară eficient și conferă încredere.
- Reglementarea posibilității de a observa procedura de înregistrare a candidaților și verificare a semnăturilor de către organizații acreditate, cu respectarea normelor privind datele personale. (a se vedea Moldova)
- Partidele politice ar trebui să își publice pe site-uri politicile privind utilizarea datelor personale în timpul procesului electoral, inclusiv cele legate de colectarea semnăturilor de susținere.

Practica din alte țări

Țara	Nr semnături	Nr alegători	Procent	Condiții
Moldova	15,000-25,000	3,1 mil. [11]	0,8%	Au dreptul de a colecta semnături candidații independenți și candidații la funcția de Președinte, precum și membrii grupurilor de inițiativă (colectorii) constituite în vederea susținerii candidaților respectivi în alegeri. Aceștia trebuie să strângă semnăturile a cel puțin 15,000 și cel mult 25,000 de alegători din minimum jumătate din numărul unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea. Există reglementări specifice în Codul Electoral, care sunt mai departe detaliate în Hot. CEC 1166 din 11-08-2023 pentru aprobarea Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție[12].

[10] Paragraful I.1.3.iii și iv din Codul de bune practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția prevăd că " iii. Procedura de verificare a semnăturilor trebuie să fie supusă unor reguli clare, în special în ceea ce privește datele limită; iv. Verificarea trebuie, în principiu, să se facă pentru toate semnăturile. Cu toate acestea, în cazul în care este sigur că un număr suficient de semnături a fost atins, se poate renunța la verificarea restului acestora;"

[11] Nr de alegători este preluat din IFES Electoral Guide www.electionguide.org/countries/id/55/

[12] www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138910&lang=ro

				Procesul poate fi urmărit inclusiv de observatori acreditați: *162. La procesul de verificare a listelor de subscripție au dreptul să asiste candidații la alegeri și / sau conducătorii grupurilor de inițiativă / membrii biroului executiv al grupului de inițiativă, precum și observatorii acreditați, în baza unei cereri către organul electoral. Candidații la alegeri și / sau conducătorii grupurilor de inițiativă / membrii biroului executiv al grupului de inițiativă au dreptul să asiste doar la verificarea listelor de subscripție pe care le-au prezentat. Condițiile de asistare la procesul de verificare a listelor de subscripție se stabilesc în Ghidul privind funcționarea aplicației „Liste de Subscripție", aprobat prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale.* Capitolul VII al Hotărârii CEC detaliază fiecare pas al procedurii de verificare. Persoanele care colectează semnături trebuie înregistrate la CEC.
Polonia	100,000	29 mil.	0,34%	Semnăturile trebuie colectate de la cetățeni care au drept de vot pentru parlamentare și se depun la Comisia Electorală Națională. Listele includ numele, adresa de reședință, data acordării sprijinului și a numărului de înregistrare PESEL a cetățeanului (cod unic). Legea nu prevede o procedură detaliată privind verificarea semnăturilor.
Portugalia	7,500 - 15,000	10,9 mil.	0,15%	Semnăturile obținute de la alegători se depun la Curtea Constituțională. Datele alegătorilor sunt incluse într-un formular. Aceștia trebuie să prezinte și un certificat de drept de vot pentru fiecare susținător, care se obține de la administrațiile locale, ceea ce îngreunează semnificativ procedura.[13] Semnăturile sunt verificate de personalul CC, după o metodologie internă;

[13] https://www.idea.int/sites/default/files/2021-09-24-case-study-presidential-elections-in-portugal-from-restrictions-as-usual-to-unexpected-lockdown-en.pdf, p. 9

				în 2021, CC a verificat un eșantion de 50% din semnături. [14]
Austria	6,000	6,3 milioane	0,09%	Partidele politice și grupurile care desemnează posibili candidați trebuie să depună o cerere susținută de 6.000 de alegători înregistrați cu cel puțin 37 de zile înainte de ziua alegerilor și să plătească 3.600 EUR pentru a acoperi parțial costurile de tipărire. Cererile sunt verificate de Comisia Electorală Federală, care certifică îndeplinirea condițiilor de nominalizare sunt îndeplinite.[15]
Finlanda	20,000 semnături	4,5 mil	0,44%	Un candidat la președinție poate fi desemnat de un partid politic înregistrat care a obținut cel puțin un loc în Parlament la alegerile parlamentare cele mai recente. De asemenea, un candidat poate fi desemnat de o asociație de circumscripție formată din cel puțin 20,000 de cetățeni cu drept de vot. Semnăturile se pot strânge începând cu un an înainte de termenul de depunere[16] și se pun la Comisia din Helsinki nu mai târziu de 40 de zile înaintea alegerilor. Comisia decide nu mai târziu de 31 de zile înainte de date alegerilor. Legislația nu stabilește detaliat procedura de verificare.
Slovacia	15,000 semnături sau sprijin din partea unui număr de 5 parlamentari	4,3 mil.	0,3%	Alegătorii pot semna pentru mai mulți candidați. Semnăturile au fost verificate până acum de Parlament – s-au făcut pași pentru a fi verificate de Comisia Electorală Centrală. Pentru alegerile din 2019, comisia formată din 21 de membri, angajați ai Oficiului Consiliului Național, a examinat peste 22,5 mii de file și aproape 224 de mii de semnături[17]. Oficiul are 14 zile să proceseze fiecare candidatură. Nu există o procedură clar reglementată de verificare și verificarea se bazează pe practica

[14] https://www.osce.org/files/f/documents/1/b/488521.pdf
[15] https://www.osce.org/files/f/documents/5/e/523479.pdf
[16] https://www.osce.org/files/f/documents/1/6/561164_0.pdf, https://vaalit.fi/en/eligibility-and-nomination-of-candidates3
[17] https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=udalosti/udalost&MasterID=54885

				anterioară[18]. Nu verifică în mod sistematic veridicitatea datelor privind alegătorii furnizate în declarații, iar oficiul are deplină discreție în a decide câte declarații să verifice pentru a confirma candidatura.
Cehia	50,000 semnături sau 20 de parlamentari	2,2 mil.	2,3%	Candidații pot fi desemnați de un grup de cel puțin 20 de deputați sau 10 senatori. Cetățenii care au împlinit vârsta de 18 ani pot desemna un candidat printr-o petiție semnată de cel puțin 50,000 de alegători. Listele de semnături sunt verificate pentru a se verifica dacă acestea includ toate informațiile necesare privind susținătorii. Un eșantion aleatoriu de 8.500 de semnatari este apoi verificat în Registrul populației. În cazul în care mai mult de trei procente din eșantion este considerat invalid, se verifică un al doilea eșantion de 8,500 de semnături. [19]
Bulgaria	2.500 semnături	6,7 mil.	0,03%	Candidații pot fi susținuți de partide, coaliții sau comitete de inițiativă. Candidații independenți la funcția de președinte și vicepreședinte al Republicii trebuie susținuți 2.500 de alegători, colectate de comitete de inițiativă. Alegătorul indică numele și numărul unic de cetățenie, iar un alegător poate susține un singur candidat. Lista se transmite către Comisia Electorală Centrală cel târziu 32 de zile înaintea datei alegerilor și într-un format electronic, conținând numele și numărul unic de identificare ale alegătorilor care și-au pus semnătura în ordinea în care apar pe listă. Listele în format electronic structurat și pe suport de hârtie sunt transmise pentru verificare de CEC Direcției Generale de Stare Civilă și Servicii Administrative din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice. Aceasta din urmă, efectuează verificarea cel târziu cu 27 de zile înainte de ziua alegerilor.

[18] https://www.osce.org/files/f/documents/0/0/564185_0.pdf
[19] https://www.osce.org/files/f/documents/9/0/333691.pdf

				Direcția întocmește un raport în două exemplare, dintre care unul este înaintat CEC. Datele verificării sunt păstrate pentru o perioadă de până la 6 luni după organizarea alegerilor.[20] Conform Codului Electoral (art 322), CEC se asigură că fiecare alegător poate consulta lista prin intermediul unui număr unic de telefon mobil, inclusiv un număr de telefon gratuit.
Lituania	20,000 semnături	2,1 mil.	0,95%	Potențialii candidați trebuie să depună un depozit de 8,995 EUR și să furnizeze minimum 20,000 de semnături de susținere, care sunt supuse verificării fie parțial, fie în totalitate de către Comisia Electorală Centrală. Concurenții primesc o listă detaliată a erorilor descoperite. CEC poate verifica semnăturile prin compararea datelor personale furnizate de alegător cu diferite registrele de stat. Candidații pot colecta semnături de susținere pe hârtie sau prin intermediul unui sistem electronic administrat de CEC.[21] Semnăturile trebuie depuse cel târziu 42 de zile înaintea datei alegerilor și sunt verificate de CEC în cel mult 10 szile.
Slovenia	5,000 de semnături pentru independenți sau 10 parlamentari	1,6 mil.	0,32%	Propunerile din partea partidelor trebuie să fie susținute de semnăturile a cel puțin trei parlamentari sau a cel puțin trei mii de alegători. Candidații independenți pot fi susținuți de 5,000 de semnături ale alegătorilor. Pot propune candidaturi și 10 parlamentari, fără semnături. Semnăturile sunt verificate de Comisia Electorală Centrală.[22]
Irlanda	N/A			Candidații pot fi desemnați de un grup de cel puțin 20 de deputați și/sau senatori sau de cel puțin patru consilii locale. Un fost sau actualul președinte se poate desemna direct drept candidat. Dosarele sunt verificate de

[20] https://www.cik.bg/upload/247942/ELECTION+CODE.docx
[21] https://www.osce.org/files/f/documents/c/7/567193.pdf, https://www.rinkejopuslapis.lt/pagalba/rinkejui.htm#
[22] https://www.dvk-rs.si/volitve-in-referendumi/predsednik-republike/volitve-predsednika-rs/volitve-predsednika-rs-leto-2022/

				presidential returning officer, împreună cu președintele Înaltei Curți.[23]
Croația	10,000 semnături	3,5 mil.	0,3%	Partide politice înregistrate, alegători sau grupuri de alegători pot susține candidați cu 10.000 de semnături. Un alegător poate semna în sprijinul unui singur candidat. Nominalizările se depun la Comisia Electorală Centrală în termen de 12 zile de la anunțarea alegerilor, care ar trebui să le aprobe în termen de 48 de ore.[24]
Franța	500 semnături			Semnăturile trebuie să provină de la aleși (*parrainage*)[25]. Acestea sunt semnate de reprezentanți aleși din cel puțin 30 de departamente sau colectivități din afara țării și mai puțin de o zecime trebuie să provină de la reprezentanți aleși din același departament sau colectivitate de peste mări. În Franța sunt aproximativ 42,000 de aleși. Fiecare oficial ales poate trimite formularul cu o semnătură de susținere pentru un candidat direct la Consiliul Constituțional.
Germania	200 de parlamentari de la nivel federal sau la nivel e stat			Președintele nu este ales direct.
Estonia	21 parlamentari			Președintele e ales de parlament
Grecia	N/A			Președintele e ales de parlament
Ungaria	40 parlamentari			Președintele e ales de parlament
Letonia	50 parlamentari			Președintele e ales de parlament
Italia				Președintele Republicii Italiene este ales de un colegiu electoral, format din membrii celor două camere ale Parlamentului italian și 58 de electori speciali desemnați de regiuni.

[23] https://www.irishstatutebook.ie/eli/1993/act/28/enacted/en/print.html?printonload=true
[24] https://www.osce.org/files/f/documents/4/a/440495.pdf
[25] https://presidentielle2022.conseil-constitutionnel.fr/les-parrainages/parrainages-valides-par-candidat.html, https://www.osce.org/files/f/documents/f/6/525258_0.pdf

Anexa 1 – modelul listei susținătorilor pentru alegerile prezidențiale

Denumirea partidului politic sau alianţei politice (ori menţiunea "Candidat independent", după caz)
Semnul electoral al partidului politic sau alianţei politice

LISTA SUSŢINĂTORILOR
pentru alegerea Preşedintelui României
- 4 mai 2025 -

Candidatul .....
(prenume şi nume)

Nr. crt.	Prenume	Nume	Data naşterii	Adresa	Act de identitate	Semnătura*)		
					Denumire	Seria	Numărul	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

*) Lista este act public şi se află sub incidenţa art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

Este interzisă semnarea mai multor liste.

DECLARAŢIE

Subsemnatul ....., domiciliat în ....., născut la data de ....., în comuna/oraşul/municipiul
(prenume şi nume)
.....judeţul ....., posesor al C.I. (B.I.) seria ..... nr. ....., declar pe propria răspundere că toate datele şi semnăturile cuprinse în prezenta listă, care are un număr de ..... poziţii, corespund realităţii.

Data, Localitatea,
Semnătura,

Puteți susține Expert Forum cu o donație la https://expertforum.ro/doneaza/